

รายงานการประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔
วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผู้มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช แทน) กรรมการโดยตำแหน่ง	ประธานการประชุม
๒. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุภัทร จำปาทอง)	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายกวิทร์เกียรติ นนท์พละ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน แทน)	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน)	กรรมการ
๖. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทน)	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายกันตพงศ์ รัชชีสว่าง ผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคง ของมนุษย์ แทน)	กรรมการ
๘. ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นางคณินิจ คชศิลา ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทน)	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงแรงงาน (นางนภสร พุงสุกใส ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน แทน)	กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นางสาวนุชนภา รื่นอบเชย ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา แทน)	กรรมการ
๑๑. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวกานดา ชูเชิด ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสุขภาพ และสังคม แทน) กรรมการที่เป็นพระภิกษุซึ่งเป็นผู้แทนคณะสงฆ์	กรรมการ
๑๒. สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า	กรรมการ
๑๓. พระเทพเวที กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน	กรรมการ
๑๔. นายอรรถการ ตฤษณารังสี กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการ

๑๕. นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา	กรรมการ
<i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรวิชาชีพ</i>	
๑๖. นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์	กรรมการ
<i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย</i>	
๑๗. รองศาสตราจารย์วินัย ตะห์ลัน	กรรมการ
<i>กรรมการที่ เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น</i>	
๑๘. บาทหลวงเดชา อภรณ์รัตน์	กรรมการ
<i>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ</i>	
๑๙. นายกิติ มาติลโกวิท	กรรมการ
๒๐. นายกิตติรัตน์ มังคละคีรี	กรรมการ
๒๑. นายเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์	กรรมการ
๒๒. นางจรรยาพร ธรณินทร์	กรรมการ
๒๓. รองศาสตราจารย์จุลณี เทียนไทย	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง	กรรมการ
๒๕. ศาสตราจารย์เกียรติคุณชุติมา สัจจานันท์	กรรมการ
๒๖. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	กรรมการ
๒๗. นายธาดา เศวตศิลา	กรรมการ
๒๘. นายนนทวัฒน์ สุขผล	กรรมการ
๒๙. นายนิติ นาชิต	กรรมการ
๓๐. นายบดินทร์ อุณากุล	กรรมการ
๓๑. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	กรรมการ
๓๒. นางปัทมา วีระวานิช	กรรมการ
๓๓. พลเอก พหล สง่าเนตร	กรรมการ
๓๔. นายสุกิจ อุทินทุ	กรรมการ
๓๕. ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว	กรรมการ
๓๖. รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี	กรรมการ
๓๗. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	กรรมการ
๓๘. รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ	กรรมการ
๓๙. ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต	กรรมการ
๔๐. เลขาธิการสภาการศึกษา (นายอำนาจ วิชยานุวัติ)	กรรมการและเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. นายพีรศักดิ์ รัตนะ	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. นายสวัสดิ์ ภู่ทอง	ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
๔. นายคมกฤษ จันทร์ขจร	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
๕. นางศิริพร ศรีพันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
๖. นางพิจารณา ศิริชานนท์	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา

(นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ)

๗. นายสำเนา เนื้อทอง ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
๘. นางอำภา พรหมวาที ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
๙. นายสมพงษ์ ผุยสารธรรม ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๑๐. นางสาวสมถวิล กาญจนางค์กุล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
๑๑. นางนันธิชา ไวยนพ ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารองค์กร
๑๒. นางสาววิษุลาวัฒน์ พิทักษ์ผล นักวิชาการศึกษานานาชาติ
๑๓. นางสาวกาญจนา หงษ์รัตน์ นักวิชาการศึกษานานาชาติ
๑๔. นายวีรพงษ์ อุเจริญ นักวิชาการศึกษานานาชาติ
๑๕. นางสาวอุไรวรรณ พันธุ์สุจริต นักวิชาการศึกษานานาชาติ
๑๖. นายธีระพงษ์ คำรณฤทธิศร นักวิชาการศึกษานานาชาติ
๑๗. นายอิทธิกร เกกิงมหาโชค นักวิชาการศึกษานานาชาติ
๑๘. เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เริ่มประชุมเวลา

๑๓.๓๐ น.

เมื่อกรรมการเข้าร่วมการประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ประธานการประชุม (คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช) กล่าวเปิดการประชุม และกล่าวขอบคุณกรรมการสภาการศึกษาที่เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบในวันนี้

ก่อนเริ่มการประชุม นางปัทมา คำภาศรี เจ้าหน้าที่กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักผู้อำนวยการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การประชุมวันนี้เป็นการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับอนุมัติให้จัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ (ปฏิบัติตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓) และข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒๘) ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๙ กำหนดให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ให้หัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด สั่งการให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรในความรับผิดชอบดำเนินมาตรการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งขั้นสูงสุดเต็มจำนวน และมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน หรือจัดกิจกรรมโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มากที่สุด เพื่อลดจำนวนและจำกัดการเคลื่อนย้ายเดินทางของบุคคล รวมทั้งให้งดการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มหรือเคลื่อนที่ของคนจำนวนมาก เช่น การจัดประชุม สัมมนา การจัดสอบ หรือจัดฝึกอบรม ทั้งนี้ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ พิจารณาอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ณ สถานที่ตั้งได้เฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ในการนี้ฝ่ายเลขานุการได้แจ้ง Link เพื่อเข้าสู่ระบบการประชุม และ QR-Code เอกสารประกอบการประชุม ไปยังกรรมการทุกท่านก่อนหน้านี้แล้ว

ในวันนี้ มีกรรมการสภาการศึกษาเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๔๐ คน และขออนุญาตให้กรรมการที่เข้าร่วมการประชุมรายงานตัวตามลำดับดังนี้ ๑) สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ๒) พระเทพเวที ๓) นายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิริ ๔) นายกิติ มาติลลโกวิท ๕) นายเกียรติชัย โสภานเสถียรพงศ์ ๖) นางจรรยาพร ธรณินทร์ ๗) รองศาสตราจารย์จูลณี เทียนไทย ๘) ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษาพลเมือง ๙) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ชุตินา สัจจานันท์ ๑๐) ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ ๑๑) บาทหลวงเดชา อารมณ์รัตน์ ๑๒) นายธาดา

เศวตศิลา ๑๓) นายนนทวัฒน์ สุขผล ๑๔) นายนิติ นาชิต ๑๕) นายบดีนทร์ อุณากุล ๑๖) นายบัณฑิต เศรษฐศิโรตม์ ๑๗) นางปัทมา วีระวานิช ๑๘) พลเอกพหล สง่าเนตร ๑๙) นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์ ๒๐) รองศาสตราจารย์วินัย ตะห์ลัน ๒๑) นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา ๒๒) นายสุกิจ อุทินทุ ๒๓) ศาสตราจารย์สุพจน์ ทารหนองบัว ๒๔) รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี ๒๕) นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ ๒๖) นายอรรถการ ตฤษณารังสี ๒๗) รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ ๒๘) ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต ๒๙) นายสุภัทร จำปาทอง ๓๐) นายสุเทพ แก่งสันเทียะ ๓๑) นายกวิทร์เกียรติ นนท์พละ ๓๒) นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร ๓๓) นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ ๓๔) นางคณินิจ คชศิลา ๓๕) นายกันตพงศ์ รัชชีสว่าง ๓๖) นางนภสร ท่งสุกใส ๓๗) นางสาวนุชนภา รื่นอบเชย ๓๘) นางสาวกานดา ชูเชิด และ ๓๙) นายอำนาจ วิทยานุกูวดี

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งให้ผู้เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้รับทราบข้อปฏิบัติสำหรับการประชุมออนไลน์แล้ว

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
-ไม่มี-

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

นางปัทมา คำภาศรี เจ้าหน้าที่กลุ่มเลขานุการคณะกรรมการสภาการศึกษา สำนักอำนวยการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จำนวน ๒๖ หน้า (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมหน้าที่ ๕ ถึงหน้าที่ ๓๐) และแจ้งเวียนให้คณะกรรมการสภาการศึกษาพิจารณาและรับรองรายงานการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีกรรมการได้ขอปรับแก้ไขในวาระเพื่อพิจารณา วาระที่ ๔.๑ แนวทางการรับรองวิทยฐานะให้กับการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีสนามหลวงและแผนกธรรมสนามหลวง และฝ่ายเลขานุการได้ปรับแก้ไขเนื้อหาให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมในระเบียบวาระที่ ๒ จึงขอเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยไม่แก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ
-ไม่มี-

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ความก้าวหน้าและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทย ในระดับนานาชาติ ผ่านตัวชี้วัด IMD ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

นางสาวอุไรวรรณ พันธุ์สุจริต นักวิชาการศึกษานำงานการพิเศษ สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา นำเสนอความก้าวหน้าและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ

ทางการศึกษาของประเทศไทยในระดับนานาชาติ ผ่านตัวชี้วัด IMD ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีสาระสำคัญ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงานเชิงนโยบายด้านการศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้มีขีดความสามารถเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามเป้าหมายของตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานเพิ่มขึ้น มีการดำเนินงานดังนี้ ๑) ใช้ดัชนีของสถาบันเพื่อพัฒนาการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) เป็นกรอบหลักในการวิเคราะห์ ๒) วิเคราะห์ตัวชี้วัดด้านการศึกษา เปรียบเทียบสมรรถนะความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ตามการเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลา (Time Series) ๓) จัดประชุมปรึกษาหารือผู้บริหารหน่วยงาน เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนและยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทย และ ๔) การวิเคราะห์ในครั้งนี้เป็นเพียงการวิเคราะห์โดยอาศัยข้อมูลของประเทศไทยเท่านั้น และสำนักงานฯ จะดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศที่ได้รับการจัดอันดับเมื่อได้รับข้อมูลครบถ้วนในลำดับต่อไป

การจัดอันดับในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า ในภาพรวมประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๒๘ จาก ๖๔ ประเทศซึ่งมีอันดับดีขึ้น ๑ อันดับ (อันดับที่ ๒๙ ในปี ๒๕๖๓) ทั้งนี้ได้มีการพิจารณาปัจจัยหลักจำนวน ๔ ปัจจัย ดังนี้ ปัจจัยหลักที่ ๑ สมรรถนะทางเศรษฐกิจ ปัจจัยหลักที่ ๒ ประสิทธิภาพภาครัฐ ปัจจัยหลักที่ ๓ ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ และปัจจัยหลักที่ ๔ โครงสร้างพื้นฐาน โดยที่การศึกษาเป็นปัจจัยย่อยภายใต้ปัจจัยหลักที่ ๔ โครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งผลการจัดอันดับในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา พบว่าภาพรวมประเทศไทยอยู่ในอันดับประมาณ ๒๕ - ๓๐ และด้านการศึกษาอยู่ในอันดับที่ ๕๑ - ๕๖

ตัวชี้วัดด้านการศึกษา จำนวน ๑๙ ตัวชี้วัด แบ่งเป็น ๑) ตัวชี้วัดที่นำมาจัดอันดับ จำนวน ๑๖ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑.๑) ตัวชี้วัดที่ได้จากข้อมูลสถิติ/ข้อมูลทุติยภูมิ (Hard data/Secondary data) จำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด และ ๑.๒) ตัวชี้วัดที่ได้จากการสำรวจ (Survey data) จำนวน ๔ ตัวชี้วัด และ ๒) ตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลพื้นฐานและไม่ได้นำมาจัดอันดับ จำนวน ๓ ตัวชี้วัด

ทั้งนี้ ภาพรวมตัวชี้วัดด้านการศึกษาปี ๒๕๖๔ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๕๖ นั้น มีตัวชี้วัดที่มีอันดับดีขึ้น ๖ ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่มีอันดับเท่าเดิม ๔ ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่มีอันดับลดลง ๙ ตัวชี้วัด ทั้งนี้ ประเทศไทยสามารถพัฒนา ๑ ตัวชี้วัดให้มีความสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ IMD ได้แก่ อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คน ที่สอนระดับประถมศึกษา

อย่างไรก็ตาม IMD ได้วิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็ง พบว่า ตัวชี้วัดด้านการศึกษา จำนวน ๒ ตัวชี้วัด มีจุดแข็งหรือมีการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ ๑) ดัชนีมหาวิทยาลัย และ ๒) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งมีอันดับดีขึ้น ๑ และ ๖ อันดับตามลำดับ และมีจุดอ่อนในด้านการศึกษา จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) อัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา ๒) อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับมัธยมศึกษา และ ๓) งบประมาณด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ซึ่งมีอันดับลดลง ๔ ๓ และ ๑ อันดับตามลำดับ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดลำดับตัวชี้วัดทั้ง ๑๖ ตัวชี้วัดโดยเรียงลำดับตามตัวชี้วัดที่มีอันดับต่ำที่สุดถึงตัวชี้วัดที่มีอันดับดีที่สุด เพื่อเร่งให้ความสำคัญในการเพิ่มอันดับความสามารถในการแข่งขัน ดังนี้ ๑) *ตัวชี้วัดที่มีอันดับต่ำ* ได้แก่ D1 อัตราการเข้าเรียนสุทธาระดับมัธยมศึกษา D2 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับมัธยมศึกษา D3 งบประมาณด้านการศึกษาต่อ GDP D4 งบประมาณด้านการศึกษาต่อ นักเรียนทุกระดับการศึกษา และ D5 อัตราการไม่รู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ๒) *ตัวชี้วัดที่มีอันดับปานกลาง* ได้แก่ D6 ผลการทดสอบ PISA D7 ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการทดสอบคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์

และการอ่าน ที่ไม่อยู่ในระดับต่ำ D8 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษา ในประเทศต่อ ประชากร ๑,๐๐๐ คน D9 ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา D10 ดัชนีมหาวิทยาลัย และ D11 ร้อยละของผู้หญิง ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และ ๓) *ตัวชี้วัดที่มีอันดับดี* ได้แก่ S1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะภาษาที่ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ S2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาและ ระดับมัธยมศึกษาที่ตอบสนองต่อความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ S3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ S4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการตอบสนอง ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการอุดมศึกษา และ D12 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอน ระดับประถมศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้นำเสนอแนวทางการยกระดับสมรรถนะทางการศึกษา ด้วยการพัฒนาอันดับตัวชี้วัดทางการศึกษาในระดับนานาชาติ (IMD) ในการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันจันทร์ที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

- *ตัวชี้วัดที่มีอันดับต่ำ* ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ D1 อัตราการเข้าเรียนสุทธิตะดับมัธยมศึกษา มีข้อเสนอ คือ ๑) จัดทำข้อมูลรายบุคคล เพื่อดูแลการเข้าถึงการศึกษาของนักเรียนอย่างทั่วถึง และสามารถ ติดตามนักเรียนได้ในทุกพื้นที่ เพื่อเก็บตักนักเรียนที่ตกหล่น ๒) ปรับหลักเกณฑ์การรับนักเรียนเข้าเรียนของ สำนักงาน กศน. เพื่อให้เด็กที่ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาได้เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา ได้ทันทีโดยมีสำนักงาน กศน. เป็นผู้ดูแล ๓) ส่งเสริมศักยภาพของศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง (ศศช.) และ ๔) จัดการศึกษาเชิงรุกให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรทุกกลุ่มเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ D2 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับมัธยมศึกษา มีข้อเสนอ คือ ๑) ควรมีการศึกษาวิจัยถึงจำนวนครูที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง ๒) ควรจัดทำข้อมูลรายบุคคลครูเพื่อการวางแผนพัฒนา และการบริหารจัดการ อัตรากำลังครูที่เหมาะสมตามขนาดโรงเรียนและบริบทพื้นที่ ในตัวชี้วัดที่ D3 งบประมาณด้านการศึกษาต่อ GDP มีอันดับที่ลดลง ๑ อันดับแต่มีค่าคะแนนอยู่ในระดับเท่าเดิม (ร้อยละ ๓) ตัวชี้วัดที่ D4 งบประมาณด้าน การศึกษาต่อนักเรียนทุกระดับการศึกษามีค่าอันดับที่เท่าเดิม ซึ่งเป็นด้านงบประมาณมีอันดับที่ลดลง ๑ อันดับ แต่มีค่าคะแนนที่เพิ่มสูงขึ้น กล่าวคือ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้อันดับที่ ๕๖ แต่งบประมาณด้านการศึกษาต่อนักเรียนทุกระดับการศึกษา เพิ่มขึ้นจาก ๙๓๐ USD เป็น ๙๘๖ USD และใน ตัวชี้วัดที่ D5 อัตราการไม่รู้หนังสือของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ซึ่งมีอันดับที่ดีขึ้น แต่ยังเป็นตัวชี้วัดที่มีอันดับต่ำ

- *ตัวชี้วัดที่มีอันดับปานกลาง* ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ D6 ผลการทดสอบ PISA และ ตัวชี้วัดที่ D7 ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการทดสอบคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านที่ไม่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นผลคะแนน PISA ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อยู่ในระดับที่เท่าเดิม โดยมีข้อเสนอ คือ ๑) พัฒนารูปแบบการจัดการ เรียนการสอนของครูให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา และสามารถนำประสบการณ์ความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การสอนแบบ Coding, Active Learning, Project based Learning, Problem based Learning ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่รองรับการทดสอบ PISA ๒) ปรับปรุงหลักสูตรและ การวัดผลผู้เรียนโดยเป็นหลักสูตรที่เน้นการสร้างทักษะและสมรรถนะให้เด็กสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ใน ชีวิตได้ และ ๓) ส่งเสริมระบบการสอบ PISA - Like ที่พัฒนาโดย สสวท. สู่สถานศึกษาเป็นวงกว้าง เพื่อให้ครู และนักเรียนมีความคุ้นเคยกับการทำข้อสอบ PISA ตัวชี้วัดที่ D8 – D11 เป็นตัวชี้วัดในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ D8 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน มีอันดับ ลดลง ๑ อันดับ ตัวชี้วัดที่ D9 ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา ซึ่งตัวชี้วัดนี้ IMD ได้พิจารณาจากจำนวนผู้สำเร็จ การศึกษาที่มีอายุ ๒๕ - ๓๔ ปี พบว่ามีอันดับลดลง ๑ อันดับ ตัวชี้วัดที่ D10 ดัชนีมหาวิทยาลัยมีอันดับดีขึ้น ๑ อันดับ และ ตัวชี้วัดที่ D11 ร้อยละของผู้หญิงที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในอันดับเท่าเดิม

- ตัวชี้วัดที่มีอันดับดี ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่ S1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะภาษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการ ตัวชี้วัดที่ S2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาที่ตอบสนองต่อความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ตัวชี้วัดที่ S3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคธุรกิจ ตัวชี้วัดที่ S4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการตอบสนองความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของการอุดมศึกษา และตัวชี้วัดที่ D12 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับประถมศึกษา โดยตัวชี้วัดที่ S1 – S4 เป็นตัวชี้วัดในลักษณะของการสำรวจความคิดเห็น ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ประเทศไทยสามารถทำอันดับได้ค่อนข้างดี เนื่องจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดประชุมตลอดจนการดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจผลงานด้านการศึกษา ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งการรับรู้และเข้าใจถึงความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อให้ทราบถึงมุมมองของผู้ประกอบการสำหรับความต้องการกำลังคนที่ตอบโจทย์ขององค์กร และร่วมกันพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการใช้ของสถานประกอบการ และตัวชี้วัดที่ D12 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับประถมศึกษา เป็นตัวชี้วัดที่ประเทศไทยสามารถทำอันดับได้ดีที่สุด

เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดทั้ง ๑๖ ตัวชี้วัดแล้ว พบว่า ตัวชี้วัดที่ D1 – D4 สะท้อนถึงปัญหาในการเข้าถึงการศึกษา การจัดการความเหลื่อมล้ำ งบประมาณ จำนวนครูที่เหมาะสมที่ส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ตัวชี้วัดที่ D5 – D7 สะท้อนถึงคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัดที่ D6 – D11 จะเป็นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งในตัวชี้วัดนี้ IMD ได้ใช้ดัชนีตัวชี้วัดโดยอ้างอิงจาก (Times Higher Education : THE) และตัวชี้วัดที่ S1 – S4 เป็นการสำรวจความคิดเห็น อย่างไรก็ตามตัวชี้วัดในกลุ่ม Hard data และ Survey data นั้น มีส่วนในการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมถึงยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในระดับนานาชาติ ผ่านตัวชี้วัดทางการศึกษา (IMD) ต่อคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณาแนวทางการดำเนินงาน และให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบแนวทางการพัฒนากลุ่มตัวชี้วัดที่ได้จากข้อมูลการสำรวจ โดย ๑.๑) มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจกับภาคเอกชนและสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการสำรวจความคิดเห็นของ IMD เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย และตระหนักถึงความสำคัญของการสำรวจความคิดเห็น และ ๑.๒) มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการศึกษาที่ประสบความสำเร็จตามประเด็นในแบบสำรวจความคิดเห็นภาคเอกชนของ IMD ให้กับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเพื่อดำเนินการเผยแพร่ให้ภาคเอกชนรับทราบ

๒. ให้ความเห็นชอบแนวทางการพัฒนากลุ่มตัวชี้วัดที่ได้จากข้อมูลสถิติ/ข้อมูลทุติยภูมิ โดย ๒.๑) มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวชี้วัดจากข้อมูลสถิติ/ข้อมูลทุติยภูมิ ในการจัดเก็บและตรวจทานข้อมูลสถิติ/ข้อมูลทุติยภูมิก่อนส่งให้ IMD ในปีถัดไป และ ๒.๒) มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ได้จากข้อมูลสถิติ/ข้อมูลทุติยภูมิ ให้กับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาประมวลผลให้ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อส่งให้ IMD ต่อไป

๓. มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาติดตามผลการดำเนินการตามมติสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันจันทร์ที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการยกระดับสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในเวทีสากลด้วยการพัฒนาอันดับดัชนีตัวชี้วัดทางการศึกษาในระดับนานาชาติ (IMD)

นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ นำเสนอเพิ่มเติมว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เสนอเรื่องความก้าวหน้าและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในระดับนานาชาติ ผ่านตัวชี้วัด IMD ต่อสภาการศึกษาไปแล้วประมาณ ๒-๓ ครั้ง สำหรับการประชุมครั้งนี้เป็นการรายงานผล IMD ปี ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นผลจากการเก็บข้อมูลของปี ๒๕๖๓ โดยผลการจัดอันดับสมรรถนะความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๔ พบว่า ประเทศไทยมีอันดับด้านการศึกษาอยู่ในอันดับที่ ๕๖ จากทั้งหมด ๖๔ ประเทศ ซึ่งผลยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ดังนั้นจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจว่ามีข้อจำกัดอะไรบ้างหรือมีปัญหาอะไรบ้างที่ต้องเร่งพัฒนา สำนักงานฯ จึงต้องวิเคราะห์รายละเอียดตัวชี้วัดด้านการศึกษาทั้ง ๑๙ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๑) ตัวชี้วัดที่นำมาจัดอันดับจำนวน ๑๖ ตัวชี้วัด (Hard data/Secondary data จำนวน ๑๒ ตัวชี้วัด และ Survey data จำนวน ๔ ตัวชี้วัด) และ ๒) ตัวชี้วัดที่ไม่ได้นำมาจัดอันดับ จำนวน ๓ ตัวชี้วัด ว่าตัวชี้วัดใดที่เป็นข้อจำกัด และจะต้องจัดทำรายละเอียดตัวชี้วัด โดยประสานกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ IMD ซึ่งรายละเอียดของตัวชี้วัดนั้น สำนักงานฯ จะจัดทำชุดข้อมูลเพื่อสื่อสารกับภาคเอกชนให้เข้าใจคำถามสำหรับ Survey data รวมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม IMD อาจมีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัด แต่สำนักงานฯ จะดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว เพื่อเตรียมพร้อมแก้ไขปัญหาตัวชี้วัดที่เป็นข้อจำกัด เพื่อให้อันดับในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยสูงขึ้นทัดเทียมกับปัจจัยด้านอื่น ๆ และในปี ๒๕๖๕ จะสะท้อนสิ่งที่ได้ดำเนินการในปี ๒๕๖๔ ซึ่งคาดว่าอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยจะดีขึ้น จึงนำเรียนที่ประชุมและขอความเห็นชอบจากสภาการศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอทั้ง ๓ ข้อ เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต ดังนี้

๑. การเก็บข้อมูลตัวชี้วัดด้านการศึกษาเป็นการเก็บข้อมูลระดับประเทศ จึงมีข้อสังเกตว่าสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายภาคหรือรายจังหวัดได้หรือไม่ เพื่อให้ทราบว่าภาคใดหรือจังหวัดใดที่มีปัญหามากที่สุด ซึ่งต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ในประเด็นนี้ นางสาวอุรวรรณ พันธุ์สุจริต ได้ชี้แจงว่า สำนักงานฯ มีแผนการดำเนินงานในเชิงพื้นที่ คือการวิเคราะห์อัตราการเข้าเรียนสุทธิในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาการเข้าเรียนของนักเรียนได้ตรงประเด็นมากที่สุด ในประเด็นนี้คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานการประชุม ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า หากสภาการศึกษามอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินการเรื่อง IMD จะสามารถกำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการลงลึกในรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดได้

๒. การจัดอันดับสมรรถนะความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทย ที่ IMD จัดทำขึ้นผ่าน TMA นั้น มีส่วนที่สามารถปรับปรุงเพื่อให้มีคะแนนเพิ่มขึ้นได้ ส่วนแรกคือการเก็บข้อมูลให้ถูกต้อง การเก็บข้อมูลให้ถูกต้องจะทำให้คะแนนตัวชี้วัดเพิ่มขึ้นได้ เช่น ตัวชี้วัดงบประมาณด้านการศึกษาต่อนักเรียนทุกระดับการศึกษา หากเก็บข้อมูลเฉพาะของภาครัฐจะทำให้งบประมาณด้านการศึกษาไม่สูงมากนัก ซึ่งในความเป็นจริงภาคเอกชนมีการลงทุนเรื่องการศึกษาจำนวนมาก หากมีการเก็บข้อมูลเรื่องงบประมาณด้านการศึกษาของทั้งภาครัฐและเอกชน จะทำให้คะแนนตัวชี้วัดงบประมาณด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นต้น ส่วนที่สองคือการปรับปรุง DATA ให้เป็นปัจจุบัน อาทิ การจัดอันดับ (Ranking) ของมหาวิทยาลัย และสถาบันต่าง ๆ ซึ่งมหาวิทยาลัยในประเทศไทยหลายแห่งมีผลการจัดอันดับที่ดี แต่ข้อมูลที่เสนอต่อ IMD อาจยังไม่ Update ข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ดังนั้นจึงต้องมีการ Update ข้อมูลเพื่อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ส่วนที่สามคือการตอบแบบสอบถามที่ TMA ส่งไปให้ผู้บริหารของบริษัทชั้นนำตอบ เนื่องจากผู้บริหาร/ผู้ประกอบการภาคเอกชน

จะตอบตามความรู้สึกเพราะมีข้อมูลไม่เพียงพอ ซึ่งมีผลต่อคะแนนการจัดอันดับตัวชี้วัดด้านการศึกษา หากผู้บริหาร/ผู้ประกอบการภาคเอกชนมีข้อมูลที่ต้องการและเพียงพอจะทำให้ตัวชี้วัดมีคะแนนเพิ่มขึ้น จึงต้องหาวิธีสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับผู้บริหารบริษัทชั้นนำและผู้เกี่ยวข้อง โดยจะต้องประสานงานกับ TMA มากขึ้นเพื่อส่งข้อมูลที่ต้องการให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องนี้ นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับความอนุเคราะห์จาก นายสุกิจ อุทินทุ ในการให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางการเพิ่มคะแนนตัวชี้วัดจากการตอบแบบสอบถาม เพื่อแก้ปัญหาคำตอบแบบสอบถามจากความรู้สึกของผู้บริหาร ซึ่งสำนักงานฯ ได้รับชุดข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดดังกล่าว และจะนำมาวิเคราะห์รายละเอียด รวมทั้งประสานกับ TMA เพื่อแก้ปัญหาคำตอบแบบสอบถามต่อไป

๓. การเพิ่มคะแนนตัวชี้วัดด้านการศึกษา นอกจากการสร้างสร้างความเข้าใจให้กับผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามแล้ว ควรมีการสร้างเครือข่ายกับผู้เกี่ยวข้อง โดยจัดประชุมในรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เนื่องจากการประชุมในแต่ละรูปแบบจะได้ประเด็นที่แตกต่างกัน การประชุมแบบไม่เป็นทางการจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี สร้างเครือข่ายความรู้ และสร้างความร่วมมือ เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เข้าใจในวัตถุประสงค์และหลักเกณฑ์ของข้อมูลต่าง ๆ และสามารถตอบแบบสอบถามได้ตรงประเด็น

๔. ตัวชี้วัดต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจะต้องสร้างความร่วมมือในการรับผิดชอบตัวชี้วัดต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานระดับนโยบายและระดับปฏิบัติให้สอดคล้องกันทั้งระบบ โดยเน้นที่ระดับปฏิบัติในเชิงพื้นที่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและมีคุณภาพ จะส่งผลให้ประเทศไทยมีคะแนนตัวชี้วัดด้านการศึกษาเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๕

๕. ประเด็นเรื่อง Big Data และการปรับหลักสูตรให้ทันสมัยเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องดำเนินการ เนื่องจากเด็กนักเรียนที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหลุดออกนอกระบบจำนวนมาก สาเหตุประการหนึ่งคือปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเนื้อหา (Content) ของหลักสูตรการศึกษาไม่ทันสมัยไม่สามารถนำความรู้ไปทำงานได้ และไม่ตอบโจทย์การทำงานในอนาคต โดยในปัจจุบันภาคเอกชนจะต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) อย่างรวดเร็วเพื่อความคงอยู่ของธุรกิจ ดังนั้นภาคเอกชนจึงต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถปฏิบัติงานได้ทันที ซึ่งจะตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน แต่ระบบการศึกษายังไม่สามารถผลิตคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานได้ ดังนั้นจึงควรนำ Big Data เข้ามาช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยนำข้อมูล Big data มาใช้ในการจัดสรรงบประมาณเด็กที่ไม่มีโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งนำทักษะความรู้ด้านต่าง ๆ ที่ต้องการจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มาบูรณาการกับเข้ากับการศึกษาในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะ Coding ทักษะ Digital literacy เป็นต้น โดยต้องบูรณาการเนื้อหาที่ทันสมัยเข้ากับหลักสูตรให้ทันการณ์โดยไม่ต้องรอรระบบราชการเพราะจะทำให้ล่าช้า นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนนานาชาติจำนวนมาก ควรทำความร่วมมือกับโรงเรียนเอกชนเพื่อนำ Content ที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในโรงเรียนของรัฐทุกแห่ง หากมีการดำเนินการในลักษณะดังกล่าว จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ได้

๖. จาก **ข้อมูลตัวชี้วัดด้านการศึกษาที่มีอันดับดีขึ้น** แต่ยังคงมีสิ่งที่ควรตระหนักคือ **ตัวชี้วัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (TOEFL)** แม้ว่าเมื่ออันดับดีขึ้นแต่คะแนนเฉลี่ยยังอยู่ในระดับต่ำ **ข้อมูลตัวชี้วัดด้านการศึกษาที่มีอันดับเท่าเดิม** ตัวชี้วัดเรื่องงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อนักเรียนทุกระดับการศึกษา (US\$ ต่อหัว) ในความเป็นจริงรัฐจ่ายงบประมาณด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่มีงบประมาณรายจ่ายด้านศึกษามากกว่า จึงทำให้ประเทศไทยมีอันดับเท่าเดิม ซึ่งตัวชี้วัดข้อนี้เป็นความรับผิดชอบของภาครัฐ โดยตัวชี้วัดด้านงบประมาณด้านการศึกษาที่มีประมาณ ๓-๔ ตัวชี้วัด หากรัฐไม่จัดสรร

งบประมาณให้กับกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพิ่มเติมจะทำให้ตัวชี้วัดงบประมาณด้านการศึกษามีคะแนนต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการเพิ่มค่าใช้จ่ายรายหัวให้กับผู้เรียนพร้อมทั้งข้อเสนอในการดำเนินการแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการดำเนินการในประเด็นนี้ จึงเสนอให้มีการดำเนินการเพิ่มค่าใช้จ่ายรายหัวให้กับผู้เรียนเพื่อเพิ่มคะแนนตัวชี้วัดด้านงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษา *ตัวชี้วัดเรื่องผลการทดสอบ PISA และตัวชี้วัดร้อยละของนักเรียนที่มีผลการทดสอบคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านที่ไม่อยู่ในระดับต่ำ* คะแนนของทั้ง ๒ ข้อนี้จะคงที่ ๓ ปี เนื่องจากมีการจัดสอบ PISA ทุก ๓ ปี แต่ในความเป็นจริงความสามารถของเด็กอาจจะไม่เท่าเดิม **ข้อมูลตัวชี้วัดด้านการศึกษาที่มีอันดับลดลง** *ตัวชี้วัดเรื่องงบประมาณด้านการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP)* ประเด็นนี้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษา *ตัวชี้วัดเรื่องงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อประชากรคิดเป็น US\$ ต่อหัว* มีข้อเสนอว่าควรผนวกงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาของภาคเอกชนด้วย แต่พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่มีข้อสั่งการให้โรงเรียนเอกชนส่งข้อมูลบัญชีรายรับ - รายจ่ายงบประมาณให้กับกระทรวงศึกษาธิการ จึงไม่สามารถรวบรวมข้อมูลงบประมาณจากโรงเรียนเอกชน จำนวน ๔,๑๐๐ โรงเรียนได้ แต่การศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถดำเนินการได้เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาจะต้องส่งบัญชีรายรับ - รายจ่ายไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการไม่มีอำนาจสั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาส่งข้อมูลมายังกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นหากสามารถรวบรวมข้อมูลงบประมาณด้านการศึกษาจากภาคเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา และนำมาผนวกเข้ากับข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการได้ จะเป็นการเพิ่มคะแนนตัวชี้วัดงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาต่อหัวได้ *ตัวชี้วัดเรื่องอัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา* พบว่า อัตราการเข้าเรียนระดับมัศึกษามีเปอร์เซ็นต์ลดลง จากข้อมูลเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้วมีอัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา ๙๓% แต่ปัจจุบันคือ ๙๑% ซึ่งในความเป็นจริงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓) เป็นการศึกษาภาคบังคับ จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่ามีเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาจำนวนมาก จึงเป็นความผิดพลาดของรัฐที่จะต้องเร่งแก้ไขโดยกระทรวงศึกษาธิการจะต้องดำเนินการแก้ปัญหา *เรื่องอัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับมัธยมศึกษา* มีข้อสังเกตว่า อัตราการเข้าเรียนระดับมัศึกษาลดลง ดังนั้นอัตราส่วนนักเรียนต่อครูควรจะต้องดีขึ้นเพราะนักเรียนเข้าเรียนน้อยลง แต่จากข้อมูลตัวชี้วัดพบว่าอัตราส่วนนักเรียนต่อครู ๑ คนที่สอนระดับมัศึกษามีอันดับลดลง แสดงว่าอาจจะมีการปรับตำแหน่งหรือโยกย้ายครู จึงทำให้คะแนนอัตราส่วนนักเรียนต่อครูลดลง *ตัวชี้วัดจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน* ตัวชี้วัดนี้ขึ้นอยู่กับหลักสูตรนานาชาติ จากข้อมูลเมื่อ ๒ ปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาต่างชาติ จำนวน ๑๙,๐๐๐ คน จากนักเรียนทั้งหมด ๑,๙๐๐,๐๐๐ คน คิดเป็น ๑% ของผู้เรียนทั้งหมด หากสามารถเปิดหลักสูตรนานาชาติมากขึ้นก็จะเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนในประเทศไทยมากขึ้น สำหรับ *ตัวชี้วัดเรื่องจำนวนนักศึกษาไทยที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศในระดับอุดมศึกษาต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน* เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้คนไปเรียนต่อต่างประเทศน้อยลง ทำให้คะแนนตัวชี้วัดเรื่องนี้ต่ำไปด้วย

๗. ตัวชี้วัดที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) รับผิดชอบคือ ตัวชี้วัด D8 - D11 (D8 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน D9 ผลสัมฤทธิ์ของการอุดมศึกษา D10 ดัชนีมหาวิทยาลัย และ D11 ร้อยละของผู้หญิงที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป) ซึ่งกระทรวง อว. มีแผนการดำเนินงาน เครื่องมือ และมาตรการที่จะขับเคลื่อน เพื่อเพิ่มอันดับ IMD หลายประการ อาทิ มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งเลือกกลุ่มของตนเองและท้าทายตนเองว่าจะทำให้เกิดความเชี่ยวชาญในกลุ่มนั้นได้อย่างไร ซึ่งจะทำให้เกิดการยกระดับของมหาวิทยาลัยในเรื่องต่าง ๆ เช่น การวิจัย การสร้างนวัตกรรม

การตอบสนองต่อภาคชุมชน สังคม ท้องถิ่น และภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยมีกระทรวง อว. ให้การสนับสนุน การดำเนินการ ซึ่งมีเป้าหมายคือทำให้การจัดอันดับมหาวิทยาลัย (Ranking) ดีขึ้น ส่วนตัวชี้วัดจำนวนนักศึกษา ต่างชาติที่เข้าเรียนระดับอุดมศึกษาในประเทศต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน มีข้อจำกัดเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทำให้มีนักศึกษาต่างชาติลดลง แต่มหาวิทยาลัยได้ ดำเนินการแก้ปัญหาโดยปรับรูปแบบการเรียนการสอนเป็นออนไลน์และจัดทำหลักสูตรนานาชาติมากขึ้น ซึ่งจะ ทำให้มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนเพิ่มมากขึ้น และยังเป็นการดึงดูดให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษามากขึ้นด้วย นอกจากนี้การพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัย ให้ติดอันดับโลกเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งบางสาขาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยติดอันดับของ The Times Higher Education World University Ranking และติดอันดับการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในระดับอาเซียน หรือ แม้กระทั่งสาขาบริหารธุรกิจบางสาขายังได้รับการรับรองมาตรฐานจากสถาบันรับรองมาตรฐานการศึกษา ทางด้านบริหารธุรกิจและการบัญชีทั่วโลก (The Association to Advance Collegiate School of Business (AACSB)) ซึ่งจะเป็นการดึงดูดให้ผู้เรียนเข้ามาเรียนมหาวิทยาลัยของประเทศไทยมากขึ้นด้วย ในประเด็นการจัด อันดับของมหาวิทยาลัยกรรมการให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ IMD ใช้ Times ซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วนคือ The Times Higher Education World University Rankings และ The Times Higher Education Impact Rankings แต่การจัดกลุ่มมหาวิทยาลัยตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่ม สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกระทรวง อว. ใช้ตัวชี้วัด The QS World University Rankings และใช้ The Times Higher Education Impact Rankings สำหรับกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มที่ ๓ (กลุ่มพัฒนา ชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น) หากต้องการให้มหาวิทยาลัยดำเนินการให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด ควรทำความเข้าใจ กับมหาวิทยาลัยเพื่อช่วยให้มหาวิทยาลัยเข้าไปอยู่ใน Ranking เนื่องจากมหาวิทยาลัยที่ติดอันดับ Times มีจำนวน น้อย และมีเงื่อนไขว่าจะเข้าไปอยู่ในอันดับของ The Times Higher Education World University Rankings จะต้องมีผลงานที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ในฐานข้อมูล Scopus จำนวน ๕,๐๐๐ ขึ้น ภายใน ระยะเวลา ๓-๕ ปี จึงเป็นข้อจำกัดที่ทำให้มหาวิทยาลัยหลายแห่งไม่สามารถเข้าไปจัดอันดับใน Times ได้ หาก กระทรวง อว. ช่วยดำเนินการในประเด็นนี้จะทำให้มหาวิทยาลัยเข้าไปอยู่ในอันดับของ Times และสามารถ เพิ่มคะแนนตัวชี้วัดได้ ส่วนเรื่องตัวชี้วัดร้อยละของผู้หญิงที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ในความเป็นจริง นักศึกษาผู้หญิงในมหาวิทยาลัยมีจำนวนมากกว่านักศึกษาผู้ชาย แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ อาจทำให้มีสัดส่วนที่น้อย จึงต้องมีการศึกษาข้อมูลในประเด็นนี้เพิ่มเติม

๘. เรื่องการพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในระดับนานาชาติ ผ่านตัวชี้วัด IMD เป็นเรื่องสำคัญเนื่องจากสามารถบ่งชี้ได้ว่าคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยอยู่ในระดับใด แต่การ ดำเนินการเรื่อง IMD เกี่ยวข้องกับหลายองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน และปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานหลักในการ ดำเนินการ หากหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือกัน โดยมีสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่จะ รับผิดชอบเรื่อง IMD ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง การจัดเก็บข้อมูลที่ถูกต้อง และติดตาม การดำเนินงานในทุกประเด็น กระทรวง อว. ดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวชี้วัดสถาบันการอุดมศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการอบรมครูที่จะสอนภาษาไทย สอนการอ่านในระดับชั้นมัธยมศึกษา เตรียมความพร้อมสำหรับการสอบ PISA ในปี ค.ศ. 2022 เพื่อให้คะแนน PISA เพิ่มขึ้น คู่ขนานไปกับการ ดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้คะแนนตัวชี้วัด IMD ของประเทศไทยสูงขึ้น

๙. ประธานการประชุมเห็นควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษานำเสนอรายงานการ ดำเนินงานดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีได้สั่งการหรือมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความ ร่วมมือกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

มติ ๑. ที่ประชุมเห็นชอบแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในระดับนานาชาติ ผ่านตัวชี้วัดทางการศึกษา (IMD) ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอ

๒. ที่ประชุมมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในระดับนานาชาติ ผ่านตัวชี้วัด IMD ที่เสนอ โดยให้กำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินงานให้ชัดเจน

๓. ที่ประชุมมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษานำเสนอแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในระดับนานาชาติ ผ่านตัวชี้วัดทางการศึกษา (IMD) ต่อคณะรัฐมนตรี

๔.๒ ความก้าวหน้าและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔

นายวีรพงษ์ อุเจริญ นักวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาวะการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักประเมินผลการศึกษา ได้นำเสนอความก้าวหน้าและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ มีสาระสำคัญดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำรายงานสภาวะการศึกษาไทยขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้นมา รายงานดังกล่าวเปรียบเสมือนการตรวจสุขภาพประจำปีของสภาวะการศึกษาไทย โดยพิจารณาว่าในแต่ละปีมีประเด็นใดที่เป็นที่น่าสนใจและควรนำเสนอให้เห็นถึงสภาวะการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการดำเนินงานที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นผู้จัดทำรายงานเพื่อให้รายงานมีความน่าเชื่อถือ แต่ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีข้อจำกัด ๒ ประการที่ทำให้รายงานขาดความสมบูรณ์ ได้แก่ ๑) ผู้จัดทำรายงานยังไม่สามารถรวบรวมข้อมูลให้ครบทุกระดับการศึกษา จึงไม่สามารถสะท้อนภาพรวมของการศึกษาไทยได้ และ ๒) ผู้จัดทำรายงานวิเคราะห์สภาวะการศึกษาไทย วิเคราะห์จากมุมมองส่วนบุคคล จึงอาจแสดงภาพการศึกษาไม่ครอบคลุม ดังนั้น ในปี ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงปรับเปลี่ยนวิธีการจัดทำรายงานโดยสร้างความร่วมมือในการจัดทำรายงานจากภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งในปี ๒๕๖๔ ได้เชิญองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาร่วมจัดทำรายงาน โดยใช้กระบวนการ Joint Sector Review (JSR) หรือ การร่วมพิจารณาตรวจสอบหลายภาคส่วน ที่พัฒนาโดย Global Partnership for Education มาเป็นแนวทางในการจัดทำรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ โดย JSR เป็นกระบวนการที่เน้นการทำงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน มีภาครัฐเป็นผู้นำในการดำเนินการ จุดเด่นของกระบวนการนี้ คือ ๑) กำหนดได้ว่าใครคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๒) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมสะท้อนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผ่านรูปแบบการพูดคุยและการประชุมต่าง ๆ และ ๓) วิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและสถิติเชิงประจักษ์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับกระบวนการ JSR สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพลิกโฉมสู่ความปกติวิสัยใหม่ในการจัดการศึกษา เมื่อวันที่ ๑๔-๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ และได้รับเกียรติจากกรมการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายท่านในการเข้าร่วมประชุม โดยการประชุมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาวะการศึกษาในประเด็นที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยในปี ๒๕๖๔ และ ๒) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในหัวข้อประเด็นทางการศึกษาที่บ่งบอกสภาวะการศึกษาในช่วงปี ๒๕๖๔ กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้เข้าร่วมประชุมแบ่งได้เป็น ๔ กลุ่มย่อย ได้แก่ ๑) เด็กและเยาวชน ๒) ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ๓) นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษา และ ๔) ผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศ

ผลที่ได้รับจากการประชุมพบว่า ประเด็นทางการศึกษาที่ได้รับการกล่าวถึงในที่ประชุมและมีความเห็นตรงกันว่าสามารถบ่งบอกสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ ได้แก่ ๑) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ที่ประชุมเห็นว่า ในปี ๒๕๖๔ มีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสูงมาก ทั้งความเหลื่อมล้ำในด้านครอบครัวของผู้เรียน ความเหลื่อมล้ำของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ **๒) ครูผู้สอน** ที่ประชุมเสนอว่าควรจะมีการปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาระบบผลิตและพัฒนาครูเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในส่วนของเด็กและเยาวชน เห็นว่าครูควรเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็กเพื่อลดช่องว่างระหว่างวัย สำหรับกลุ่มครู เห็นว่าครูมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น ควรลดภาระงานอื่นของครูให้น้อยลง **๓) การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์** ที่ประชุมเห็นว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับการจัดการศึกษาในปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ นอกจากนี้ ยังได้วิเคราะห์ข้อมูลการระดมความคิดเห็นประเด็นทางการศึกษาอื่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ **๑) กลุ่มเด็กและเยาวชน** ให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่ต้องมีความแตกต่างหลากหลาย หลักสูตรต้องปรับเปลี่ยนเพื่อสามารถนำไปใช้ได้จริงและกระตุ้นให้เกิดการค้นหาค้นหาตนเอง ส่วนการแบ่งกลุ่มห้องเรียนสำหรับเด็กที่เรียนเก่งและเด็กผู้มีความสามารถพิเศษเป็นการสร้างความไม่เท่าเทียมกันในการจัดการเรียนการสอน และเด็กต้องการให้ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจเด็กที่เรียนในห้องเรียนปกติเท่าเทียมกับเด็กที่เรียนเก่งหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ **๒) กลุ่มผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา** ให้ความสำคัญเรื่องเทคโนโลยีและดิจิทัลที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เทคโนโลยีและดิจิทัลมีความสำคัญและมีบทบาทต่อการจัดการศึกษาอย่างเห็นได้ชัด ทำให้ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น **๓) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ** ให้ความสำคัญกับบริบทที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลง ข้อมูล Big Data และเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยขอให้กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับบริบทเหล่านี้ **๔) กลุ่มผู้แทนองค์กรระหว่างประเทศ จำนวน ๑๗ องค์กร** ได้ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลาย อาทิ เด็กด้อยโอกาส เด็กพิการ โดยเห็นว่าการจัดการศึกษาควรมีความหลากหลาย รองรับข้อจำกัดของเด็กแต่ละกลุ่ม และเป็นการศึกษาเพื่อทุกคนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญต่อปัญหาความรุนแรงในสถานศึกษา เนื่องจากในปัจจุบันมีเด็กจำนวนมากถูกกลั่นแกล้งในสถานศึกษา

ขอบเขตของรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ อยู่ภายใต้หัวข้อ สภาวะการณ์การจัดการศึกษาตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เนื่องจากหน่วยงานด้านการศึกษาทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามแผนซึ่งจะมีระยะเวลาสิ้นสุดการดำเนินงานในปี ๒๕๖๕ โดยผลการวิเคราะห์ภายใต้หัวข้อดังกล่าวจะนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาในรายงานแบ่งออกเป็น ๔ ส่วนหลัก ได้แก่

ส่วนที่ ๑ ภาพรวมสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ โดยศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ ๑) ข้อมูลระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center : DMC) ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒) ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สี่ในปี ๒๕๖๓ และแนวโน้มปี ๒๕๖๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ๓) ข้อมูลการสำรวจเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (Socioeconomic Survey : SES) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ๔) ข้อมูลสำรวจภาวะการทำงานของประชากร (Labor Force Survey : LFS) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ๕) ข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O - NET) รายบุคคลระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓ และมีประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูล อาทิ ๑) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางการเรียน (ผลการทดสอบ O - NET) ของผู้เรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ๒) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับจำนวนปีการศึกษาของแรงงานเมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ๓) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับครัวเรือนในด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาเมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ๔) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผล

การทดสอบ O-NET หรือ V-NET เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (๕) เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่างพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มากและน้อย

ส่วนที่ ๒ จุดเน้นสถานะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ เป็นการศึกษา วิเคราะห์ประเด็นร่วมสมัยทางการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา รวมทั้งสถานการณ์ ความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในช่วงปี ๒๕๖๔ ตามประเด็นที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ส่วนที่ ๓ สภาวะการณ์การจัดการศึกษาตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เป็นการศึกษา วิเคราะห์สภาวะการณ์การจัดการศึกษาตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓) โดยจะศึกษาในประเด็นที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ ๕ ประเด็นหลัก (5 Big Rocks) และการดำเนินงานตามประเด็นต่าง ๆ นี้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด อาทิ ๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) การสร้างระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ๔) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน ๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๔ ข้อเสนอเชิงนโยบาย ข้อเสนอเชิงนโยบายในรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ เป็นข้อเสนอที่สามารถดำเนินงานได้จริง เป็นข้อเสนอที่เน้นการแก้ไขกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อผลักดันให้สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างแท้จริง เพราะเป็นรายงานที่แสดงสภาวะการศึกษาไทยในช่วงเวลา ๑ ปี ดังนั้น ข้อเสนอเชิงนโยบายจึงกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานต่าง ๆ ภายใน ๑ ปี เช่น ภายในระยะเวลา ๓ เดือน หรือ ๖ เดือน สามารถดำเนินการอะไรได้บ้าง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอความก้าวหน้าและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ ต่อคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และให้ความเห็นชอบขอบเขตเนื้อหาการดำเนินงานรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปราย และให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต ดังนี้

๑. ควรเร่งดำเนินการจัดทำรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ โดยเร็ว เนื่องจากใกล้สิ้นสุดปี ๒๕๖๔ ในประเด็นนี้ นายวีรพงษ์ อุ็งเจริญ ได้ชี้แจงว่าจัดทำรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ มีกำหนดระยะเวลาเสร็จสิ้นในช่วงเดือนกรกฎาคม และภายหลังจากการประชุมวันนี้จะนำความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปปรับปรุงรายงานและจัดพิมพ์ให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๔

๒. การนำเสียงสะท้อนและข้อเสนอแนะของเด็กและเยาวชนเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำรายงานเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของกระบวนการ Joint Sector Review (JSR) เป็นการเปิดพื้นที่ให้นักเรียนและเยาวชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างแท้จริง สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ให้เด็กหรือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-centered หรือ Student-Centered) นอกจากนี้ ยังควรให้ความสำคัญในประเด็นเกี่ยวกับ ครูต้องเข้าใจความแตกต่าง มีจิตวิทยาในการสอน และเรียนรู้ตลอดเวลา

๓. ควรเชิญองค์การยูนิเซฟ หรือ ยูเนสโก มาให้ข้อมูลความก้าวหน้าและแนวโน้มการศึกษาทั่วโลก อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อประกอบการจัดทำรายงานสภาวะการศึกษาไทยในแต่ละปี ทั้งในช่วงระยะเวลาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และหลังจากการสิ้นสุดการแพร่ระบาด จะทำให้สามารถกำหนดได้ว่าการศึกษาของประเทศไทยมีความก้าวหน้าอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับแนวโน้มการศึกษาของโลก

๔. การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครู อาจใช้วิธีการสร้างบุคคลต้นแบบที่เป็นตัวอย่าง ให้รางวัลเมื่อมีการทำความดีและให้มีการลงโทษเมื่อกระทำผิด ตัวอย่างที่สามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้ เช่น ประเทศสิงคโปร์ เมื่อมีกรณีการกลั่นแกล้งหรือทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาคการศึกษา ผู้กระทำผิดจะต้องได้รับการลงโทษสถานหนัก เพื่อให้ประชาชนมั่นใจในภาคการศึกษามากขึ้น และในส่วนของปัญหาการกลั่นแกล้งระหว่างเด็กหรือนักเรียนในสถานศึกษา ต้องมีมาตรการหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เด็กที่ถูกกลั่นแกล้งมีทางออกในการจัดการปัญหาดังกล่าว เป็นต้น

๕. การแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ควรจะดูแลสุขภาพจิตใจและสุขภาพของผู้เรียนด้วย เนื่องจากผู้เรียนบางคนอาจจะมีปัญหาเรื่องความเครียด ภาวะซึมเศร้า ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างและหลากหลาย

๖. ควรมีบทวิเคราะห์โดยเฉพาะเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาหรือยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ว่าสามารถตอบโจทย์สภาวะการศึกษาของประเทศไทยได้มากน้อยเพียงใด

๗. รายงานด้านการศึกษาไทยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งเป็นรายงานที่ดีและมีข้อมูลด้านการศึกษาที่หลากหลาย คือ รายงาน Education in Thailand แต่ในปัจจุบัน รายงานฉบับล่าสุดคือ รายงานปี ๒๕๖๑ (๒๐๑๘) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรจะมีการจัดทำรายงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ทันสมัยขึ้น ในเรื่องนี้ นายอำนาจ วิทยานุกูล เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ได้แจ้งให้ทราบว่า ขณะนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำลังจัดทำรายงาน Education in Thailand 2019-2021 และอยู่ในระหว่างการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คาดว่าจะจัดพิมพ์แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ จะนำเสนอรายงานดังกล่าวในการประชุมสภาการศึกษาครั้งถัดไป เพื่อให้คณะกรรมการสภาการศึกษาได้เห็นภาพรายงาน Education in Thailand

๘. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรมีข้อมูลสถิติหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าด้านศึกษานับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นปีที่เริ่มจัดทำรายงานดังกล่าว จนถึงปี ที่นำเสนอรายงานในแต่ละปี และควรเสนอข้อมูลในรูปแบบของแผนภูมิกราฟิกด้วย

๙. ควรนำเสนอนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่โดดเด่นในแต่ละยุคสมัย โดยวิเคราะห์ว่านโยบายด้านการศึกษาในแต่ละยุคสมัยสามารถนำไปขับเคลื่อนให้เห็นผลเป็นรูปธรรมได้อย่างไร โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบจากการจัดการเรียนการสอนในห้องเป็นการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์

๑๐. ควรจัดทำรายงานที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย และควรนำรูปแบบอินโฟกราฟิกมาเพิ่มความน่าสนใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น

๑๑. ควรกำหนดขอบเขตของประเด็นเด่นทางการศึกษาทั้ง ๓ ประเด็น ให้แคบลง ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และครูผู้สอน โดยนำประเด็นย่อยของทั้ง ๓ ประเด็นดังกล่าวมาวิเคราะห์เชิงลึก เพื่อให้การจัดทำรายงานมีคุณภาพมากขึ้นและสามารถจัดทำข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง หรือนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายหรือกฎ ระเบียบต่าง ๆ ได้ อย่างเช่น ประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่สามารถพิจารณาได้ในหลายมิติ หรือ ประเด็นด้านครูผู้สอนที่สามารถพิจารณาได้ในหลากหลายเรื่อง เช่น การผลิตและพัฒนาครู ระบบสถาบันการผลิตครู หลักสูตรการผลิตครู คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ความก้าวหน้าของครู เป็นต้น และนำประเด็นที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมานำเสนอในรายงานในปีต่อ ๆ ไป เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย

๑๒. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับผู้เรียนผ่านผลคะแนนการสอบ O-NET ทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการสอบในรูปแบบอัตนัยและปรนัย การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีผลต่อคะแนนการสอบ O-NET ของผู้เรียนมากน้อยเพียงใด ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการศึกษาของชาติ

๑๓. เนื้อหาในรายงานที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงแรงงาน คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับแรงงานจำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับจำนวนปีการศึกษาของแรงงานเมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แต่อย่างไรก็ตาม ควรจะทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับแรงงานจำแนกตามสาขาการศึกษาที่สำเร็จด้วย โดยศึกษาโอกาสการกลับเข้าสู่การทำงานหรือความเสี่ยงในการตกงานของแรงงานที่สำเร็จการศึกษาสาขาต่าง ๆ หลังจากสิ้นสุดวิกฤติโรคระบาด ทั้งนี้ กระทรวงแรงงานยินดีสนับสนุนข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาและการวิเคราะห์ดังกล่าว

๑๔. ควรเน้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์เชิงนโยบายในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาที่มาจากผลกระทบของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจและมองเห็นภาพการแก้ไขปัญหาที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงด้านวิถีชีวิต ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี

๑๕. ควรนำเสนอการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ในการประชุมสภาการศึกษา เพื่อทบทวนยุทธศาสตร์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นในประเด็นปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ๕ ประเด็น (5 Big Rocks) หรือนำเสนอผลการทดลองการดำเนินงานขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox)

มติ ประชุมเห็นชอบขอบเขตเนื้อหาของรายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี ๒๕๖๔ และขอให้เพิ่มเติมประเด็นทางการศึกษาตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาการศึกษาไว้ในรายงานสภาวะการศึกษาไทย เพื่อให้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

๕.๑ ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

นางสาวกาญจนา หงษ์รัตน์ นักวิชาการศึกษานโยบายการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักนโยบายและแผนการศึกษา นำเสนอความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ให้ที่ประชุมทราบดังนี้

องค์กรหลักที่ดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ๔ องค์กร ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กพร.) กระทรวงแรงงาน และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (สคช.) ได้ร่วมมือกับวิทยาลัยนาร่อง ๘ แห่ง ดำเนินการเชื่อมโยงหลักสูตรการเรียนการสอนกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติใน ๘ สาขาอาชีพ เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนากำลังคน ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียนสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นกิจกรรมขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการผลิตและพัฒนาากำลังคนในสาขาอาชีพที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาประเทศตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕ ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ การดำเนินงานดังกล่าวได้เน้นการพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรระยะสั้น เพื่อให้สอดคล้องและยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพตามหลักการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กระบวนการเชื่อมโยงหลักสูตรกับมาตรฐานอาชีพ ประกอบด้วย

๑. การนำมาตรฐานอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในประเทศไทยและเป็นมาตรฐานสากลมาใช้ในการเชื่อมโยง ได้แก่ ๑) มาตรฐานอาชีพของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ ๒) มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และ ๓) มาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

๒. การพิจารณามาตรฐานอาชีพแต่ละมาตรฐาน ทั้งในด้านหน่วยสมรรถนะ สมรรถนะย่อย และเกณฑ์การปฏิบัติงานและเกณฑ์การประเมินผล

๓. การเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรที่ประกอบด้วย รายวิชา คำอธิบายรายวิชา และเกณฑ์การประเมินผล ของระดับ ปวช. ปวส. และหลักสูตรระยะสั้น

๔. ผลการวิเคราะห์แบ่งได้เป็น ๕ ประเด็น ดังนี้ ๑) คงรายวิชาเดิมไว้ ๒) ปรับชื่อรายวิชาให้มีความชัดเจนและตรงตามมาตรฐานอาชีพมากขึ้น ๓) ตัดทิ้งบางรายวิชา เนื่องจากไม่มีปรากฏในตัวมาตรฐานอาชีพตามที่ใช้แรงงานต้องการ ๔) เขียนคำอธิบายรายวิชาขึ้นใหม่ในบางวิชาเพื่อให้ครอบคลุมสมรรถนะในมาตรฐานอาชีพ และ ๕) เพิ่มเติมบางรายวิชาที่จำเป็นเข้าไปในหลักสูตรเดิมที่มีอยู่

ทั้งนี้ จะมีการดำเนินการตามกระบวนการเหล่านี้ในวิทยาลัยนาร่อง ๘ แห่ง ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (Center of Vocational Manpower Networking Management: CVM) โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะได้นำรูปแบบการดำเนินงานนี้ไปขยายผลในศูนย์ CVM ๑๗ แห่ง และศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ที่เป็นหน่วยเชื่อมประสานงาน (Node) อีก ๑๗ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๔๒ แห่ง และจะมีการขยายผลไปยังวิทยาลัยในเครือข่ายของวิทยาลัยนาร่องทั้ง ๘ แห่ง เช่น การนำหลักสูตรสาขาอาชีพแม่พิมพ์ที่ได้ดำเนินการที่วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามไปใช้ในวิทยาลัยอีก ๓๒ แห่งที่มีหลักสูตรสาขาอาชีพแม่พิมพ์

โดยในช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการเพื่อปรับหลักสูตรดังนี้ ๑) ลงพื้นที่เพื่อประชุมเชื่อมโยงหลักสูตรกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่วิทยาลัยนาร่อง ๘ แห่ง ระหว่างวันที่ ๘ มิถุนายน - ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ๒) ประชุมนำเสนอความก้าวหน้าในการพัฒนาหลักสูตรนอกรอบของวิทยาลัยนาร่อง ๘ แห่ง ในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ๓) ประชุมนำเสนอความก้าวหน้าในการเชื่อมโยงหลักสูตรของวิทยาลัยนาร่อง ๘ แห่ง ให้แก่ผู้บริหารของ ๔ องค์กรหลัก และผู้ทรงคุณวุฒิ ในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และมีแผนการดำเนินการต่อไปคือ

๑. ประชุมประชาพิจารณ์หลักสูตร โดยภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder)

๒. ขออนุมัติปรับหลักสูตรต่อที่ประชุมคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านหลักสูตรอาชีวศึกษาและมาตรฐานคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา

๓. จัดทำคู่มือหลักสูตร เช่น คู่มือครู คู่มือนักศึกษา และคู่มือวัสดุอุปกรณ์/ครุภัณฑ์

๔. จัดทำเกณฑ์การขึ้นทะเบียนหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกอบรมตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๕. ออกแบบและดำเนินการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน รวมถึงการทดสอบและรับรองสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และ/หรือมาตรฐานฝีมือแรงงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

๖. ถอดบทเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๗. ขึ้นทะเบียนหลักสูตรการเรียนการสอน และหลักสูตรการฝึกอบรมตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๘. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานำรูปแบบที่ได้จากการถอดบทเรียนไปขยายผลการดำเนินงานในวิทยาลัยในสังกัด

การพัฒนากระบวนการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มีประเด็นหลักที่ต้องเร่งดำเนินการ คือ “พัฒนาระบบขึ้นทะเบียนหลักสูตรที่ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ” โดยมี กิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. พัฒนาเกณฑ์การขึ้นทะเบียนหลักสูตรที่สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๒. พัฒนาระบบขึ้นทะเบียนหลักสูตรตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๓. ดำเนินการขึ้นทะเบียนหลักสูตรตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ในขณะนี้ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติกำลังดำเนินการจัดทำ (ร่าง) เกณฑ์และขั้นตอนการขึ้นทะเบียนหลักสูตรตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย ๔ เกณฑ์หลัก ได้แก่

๑. หลักสูตรได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ
๒. หลักสูตรเชื่อมโยงกับระดับคุณวุฒิที่กำหนดในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
๓. มีการทดสอบมาตรฐานอาชีพผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
๔. เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรสอดคล้องกับการประเมินมาตรฐานอาชีพ

และมีขั้นตอนการการขอขึ้นทะเบียน ๖ ขั้นตอน ได้แก่

๑. หน่วยงานหรือสถานศึกษายื่นเรื่องการขอขึ้นทะเบียนหลักสูตร
๒. กรอกแบบฟอร์มการขอขึ้นทะเบียนหลักสูตร
๓. แสดงหลักฐานการเชื่อมโยงของหลักสูตรกับมาตรฐานอาชีพ
๔. แสดงวิธีการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานอาชีพ
๕. แสดงข้อมูลการทดสอบมาตรฐานอาชีพของผู้เรียนหรือบุคคลทั่วไป
๖. แสดงเกณฑ์การวัดผลตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินมาตรฐานอาชีพ

เมื่อหลักสูตรได้ขึ้นทะเบียนแล้ว จะได้รับการรับประกันว่าเป็นหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. และ ปวส. จะได้รับทั้งคุณวุฒิทางการศึกษาและใบประกาศคุณวุฒิวิชาชีพในแต่ละอาชีพที่ได้รับการเชื่อมโยงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา

นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการและกรรมการสภาการศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในการประชุมคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติที่ผ่านมา ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุม ที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบการดำเนินการเชื่อมโยงหลักสูตรการเรียนการสอนกับมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติใน ๘ สาขาอาชีพ และมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินการด้วย นอกจากนี้ เพื่อผลักดันให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนการสอนในสายอาชีพศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงมีนโยบายว่า หลังจากนำเสนอรายงานต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะขอให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารับรองหลักสูตรที่มีการปรับเปลี่ยนดังกล่าวโดยไม่จำเป็นต้องรอให้ขั้นตอนการวิพากษ์หลักสูตรเสร็จสิ้น เพื่อสามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ทันที

นายกิตติรัตน์ มังคละศิริ กรรมการสภาการศึกษา ได้กล่าวเสริมว่า สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทศ.) มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินจากการจัดการทดสอบ V-NET ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างการปรับปรุงตัวชี้วัดและมาตรฐานการทดสอบ โดยจะใช้ระบบดิจิทัล (Digital Testing) ในการทดสอบ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงขอเสนอคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อโปรดรับทราบความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

มติ

ที่ประชุมรับทราบความเคลื่อนไหวการดำเนินงานกรอบคุณแห่งชาติ

๕.๒ ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย

นายธีระพจน์ คาร์ณฤทธิศร นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย นำเสนอความเคลื่อนไหวการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ที่ประชุมทราบดังนี้

การดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการดำเนินงานตามภารกิจที่กำหนดในพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๖ คณะ ประกอบด้วย

๑. คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๒. คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านเด็กปฐมวัย
๓. คณะอนุกรรมการวิจัยพัฒนา และจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๔. คณะอนุกรรมการกฎหมาย และการคุ้มครองสิทธิ
๕. คณะอนุกรรมการด้านสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๖. คณะอนุกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษและด้อยโอกาส

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการจัดประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยและการประชุมคณะอนุกรรมการและที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมมีมติรับทราบและเห็นชอบแผนการดำเนินงานของอนุกรรมการทั้ง ๖ คณะ

๒. การประชุมคณะอนุกรรมการด้านสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีกรอบในการวางแผนที่จะรวบรวมประเด็นที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และจะเผยแพร่สู่สาธารณะเพื่อให้ใช้ประโยชน์ต่อไป

๓. การประชุมคณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีประเด็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนงบประมาณ และแผนการดำเนินงานประจำปีแบบบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวางแผนการขับเคลื่อนตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐

๔. การประชุมคณะอนุกรรมการวิจัยพัฒนา และจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีการพิจารณาเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยแบบเร่งด่วนเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะหรือแนวปฏิบัติที่ดีในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งจะร่วมมือกับคณะอนุกรรมการด้านสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อเผยแพร่งานดังกล่าวต่อไป

๕. การประชุมคณะอนุกรรมการกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีการพิจารณาเสนอแนวทางการพัฒนากฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและคุ้มครองสิทธิของเด็กปฐมวัย ซึ่งในเบื้องต้นกำหนดไว้ ๔ ประเด็น ได้แก่ ๑) การดูแลเด็กระหว่างอยู่ในครรภ์ และหญิงตั้งครรภ์ ๒) การคุ้มครองสิทธิเด็ก ๓) การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่ครบถ้วน ทั้งร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้ตรงกับวัย และ ๔) การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๖. การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีความก้าวหน้าการจัดทำแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยใน ๔ กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันในการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

ในการดำเนินงานเสนอ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ต่อคณะรัฐมนตรี มีความก้าวหน้า คือ (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ได้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และขณะนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำลังดำเนินการปรับปรุง (ร่าง) แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ มีมติ ให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. ให้ประกาศแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ในราชกิจจานุเบกษา ตาม ข้อเสนอแนะของประธานคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี)

๒. ให้จัดประชุมแบบออนไลน์เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อชี้แจง หรือทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ปฏิบัติที่ต้องนำแผนสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติใน ภาคเอกชน

๓. ประสานงานให้หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการตาม ภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเด็กปฐมวัยดังกล่าว

ในการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ ให้ติดตามการ ดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายการพัฒนา เด็กปฐมวัยเป็นระยะ หรืออย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งในปี ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัด ประชุมพิจารณา (ร่าง) รายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนำเสนอคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในการประชุม คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เพื่อทราบ เรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการขออนุมัติจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รายงานให้คณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วว่า สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษาจะเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนบูรณาการการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีความร่วมมือ กันระหว่าง ๔ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งจะได้มีการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนบูรณา การด้านงบประมาณด้วยเช่นกัน โดยจะแจ้งไปยังสำนักงบประมาณเพื่อกำหนดให้มีแผนบูรณาการด้านพัฒนา เด็กปฐมวัยอีกแผนหนึ่ง ในขณะนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กำลังดำเนินการจัดทำประกาศ แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๗๐ ในราชกิจจานุเบกษา และจะจัดประชุมออนไลน์เพื่อชี้แจงและทำ ความเข้าใจต่อแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามข้อเสนอแนะของประธานกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (นาย วิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี) นอกจากนี้ จะจัดทำกระบวนการนำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นทางการ โดยแต่ละหน่วยงานต้องจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาไม่สามารถจัดทำงบประมาณ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ทันเวลา เนื่องจากแผนพัฒนา เด็กปฐมวัยดังกล่าวจะได้รับการประกาศใช้ในช่วงเวลาที่มีการพิจารณางบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ในขั้นตอนสุดท้าย ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีแผนเจียดจ่ายงบประมาณของสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษามาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมีแผนที่จะจัดทำ

คำของบประมาณการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป อนึ่ง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ขอขอบคุณประธานอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ที่กรุณาจัดหางบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน พัฒนาเด็กปฐมวัยจากกองทุนหรือจากหน่วยงานต่าง ๆ

มติ ที่ประชุมรับทราบความเคลื่อนไหวการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย

วาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

๑. นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ แจ้งต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการสภาการศึกษาชุดปัจจุบันจะสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๔ และจะต้องดำเนินการสรรหาคณะกรรมการชุดใหม่ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ก่อนวันครบกำหนดตามวาระ ซึ่งโดยปกติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะต้องเริ่มดำเนินการภายในต้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ แต่ขณะนี้ (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. อยู่ในกระบวนการการนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา โดย (ร่าง) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ดังกล่าวจะปรับเปลี่ยนสภาการศึกษา เป็น คณะกรรมการ นโยบายการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงมีแนวทางการดำเนินงาน ๒ แนวทาง ได้แก่ ๑) สรรหาคณะกรรมการสภาการศึกษาชุดใหม่แทนชุดเดิมที่กำลังจะหมดวาระในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ และ ๒) รอประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงานดังกล่าว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้มีหนังสือขอหารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าสำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีการดำเนินงานเข้าสู่กระบวนการการสรรหาดังกล่าวแล้ว และจะดำเนินการต่อไปเมื่อได้รับความเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๒. พระเทพเวที กรรมการสภาการศึกษา ได้สอบถามเกี่ยวกับความก้าวหน้าการดำเนินการออกหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับวิชาสามัญเพิ่มเติมสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวงและแผนกธรรมสนามหลวง ในการนี้ นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ ได้ชี้แจงว่า ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเรื่องดังกล่าว และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะสอบถามความก้าวหน้าการดำเนินการและจะรายงานให้ทราบต่อไป

๓. นายอำนาจ วิชยานุวัติ เลขาธิการสภาการศึกษา กรรมการและเลขานุการ เสนอให้มอบหมายฝ่ายเลขานุการประสานประธานกรรมการสภาการศึกษาเพื่อกำหนดวันประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔

มติ ที่ประชุมรับทราบ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการประสานประธานคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อกำหนดวันจัดประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ ๕/๒๕๖๔

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

นางอำภา พรหมวาทย
นางปัทมา คำภาศรี
นางศัทธิยา แจ้งเดชา
นางสาวเต็มศิริ ทรงเจริญ
นายกัมพล ธรรมหมื่นยอง

ผู้จดยางานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุกร
ผู้ตรวจรายงานการประชุม